

ZAPISNIK 32. seje Nacionalnega sveta za plačila

Datum in čas seje: 21. 3. 2024, od 9.30 do 11.30

Lokacija seje: Banka Slovenije

Prisotni člani: Simon Anko (predsednik Nacionalnega sveta za plačila / Banka Slovenije), Barbara Franko (Odbor za shemo Flik), Lucija Frlec (Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja), Luka Gabrovšek (MasterCard Europe), Brigita Gašperin (Ministrstvo za finance), Urška Kos (Uprava Republike Slovenije za javna plačila), Tomaž Lešnik (Dinit d. o. o.), Alenka Mejač Krassnig (Visa Europe), Barbara Mesojednik (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport), Marta Mihelin (Finančna uprava Republike Slovenije), Gregor Rakar (Telekom Slovenije d. d.), Nataša Tomc Jovović (NLB d. d.), Marko Tretnjak (Zveza potrošnikov Slovenije), Nada Zidar (Slovensko zavarovalno združenje)

Prisotni namestniki članov: Slavko Ažman (Trgovinska zbornica Slovenije), Matic Dolar (Bankart d. o. o.), Nataša Rakovec (Ministrstvo za finance), Borut Tomažič (Združenje bank Slovenije), Tomaž Žgajnar (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve)

Ostali prisotni: Nina Frkovič, Martin Pezdir, Rebeka Reven in Anja Rijavec Uršej (vsi Banka Slovenije)

Odsotni člani: Dean Čerin (Trgovinska zbornica Slovenije), Zdenka Kajdiž (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve), Aleksander Kurtevski (Bankart d. o. o.), Davor Lekić (Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence), Aljoša Lovrič Petrić (Nexi Slovenija d. o. o.), Tomaž Okorn (Gospodarska zbornica Slovenije), Leon Stare (MBILLS d. o. o.), Stanislava Zadavec Capriolo (Združenje bank Slovenije)

Predlog dnevnega reda:

1. Potrditev dnevnega reda 32. seje Nacionalnega sveta za plačila
2. Letno poročilo NSP
  - Predstavitev letnega poročila NSP
3. Izvajanje Strategije razvoja trga plačil v Sloveniji za obdobje 2024–2028
  - Vzpostavitev delovnih skupin
  - Potrditev mandatov in vodij delovnih skupin
4. Takojšnja plačila
  - Informacija o napredku na področju uveljavitve slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik)
5. Razno
  - Aktivnosti in napredek na področju digitalnega evra
  - Delovanje in prednostne naloge delovnih teles, ki imajo v drugih državah članicah EU podobno vlogo kot NSP v Sloveniji (obravnavano na 4. zasedanju EFIP 12. 2. 2024)
  - Predlog Mastercarda glede izdajanja računov

Ad 1) Potrditev dnevnega reda 32. seje Nacionalnega sveta za plačila (NSP)

S. Anko je pozdravil prisotne ter se uvodoma vsem še enkrat zahvalil za na prejšnji seji doseženo soglasje glede Strategije razvoja trga plačil v Sloveniji za obdobje 2024–2028 (Strategija), ki je že objavljena na spletni strani Banke Slovenije.

S. Anko je prisotne obvestil, da je bil zapisnik 31. seje NSP potrjen in objavljen na spletni strani Banke Slovenije (BS). Pojasnil je, da so bili realizirani vsi štirje vsebinski sklepi, ki so bili sprejeti na 31. seji NSP: (1.) »NSP je potrdil novo vizijo NSP in zadolžil Sekretariat NSP za njeno objavo na spletni strani Banke Slovenije.«; (2.) »NSP je potrdil predlog za vključitev citatov v strategijo. Posredovani citati so vključeni v dokumentu.«; (3.) »NSP je, na podlagi doseženega soglasja glede popravkov opisov strateških iniciativ, potrdil končni predlog strategije.« ter (4.) »NSP se je strinjal, da prve tri strateške iniciative začne naslavlјati že v letu 2024, pri čemer se 1. in 2. faza strateške iniciative, vezane na obvezen sprejem elektronskih plačil, začneta izvajati sočasno.« Slednji je predmet obravnave v okviru 3. točke dnevnega reda.

S. Anko je nato predstavil predlog dnevnega reda 32. seje NSP ter pojasnil, da bo na današnji seji v okviru 2. točke dnevnega reda obravnavano letno poročilo NSP, zato je tokratna seja v skladu s Poslovníkom NSP letna seja.

Sklep 1: NSP je potrdil dnevni red 32. seje NSP.

Ad 2) Letno poročilo NSP

S. Anko je pojasnil, da je fokus letnega poročila NSP na dosežkih lanskega leta, s katerimi smo zelo zadovoljni. Izrazil je zadovoljstvo nad sodelovanjem ter dvosmerno komunikacijo med BS in ostalimi člani NSP. Ponovno je spodbudil člane k temu, da v okviru NSP delijo vsebine oz. predstavijo aktualno dogajanje na svojem področju.

R. Reven je predstavila ključne poudarke iz [letnega poročila NSP \(predstavitev\)](#).

S. Anko je dodal, da bomo letno poročilo NSP prevedli v angleščino.

Sklep 2: NSP je potrdil Letno poročilo NSP 2023.

Ad 3) Izvajanje Strategije razvoja trga plačil v Sloveniji za obdobje 2024–2028

S. Anko je pojasnil, da bodo v središču delovanja NSP v letu 2024 aktivnosti za naslovitev Strategije. BS je v času od njenega sprejema pristopila k aktivnostim, ki jih bo predstavila A. Rijavec Uršej.

A. Rijavec Uršej je predstavila pristop k izvajanju Strategije. Prve tri strateške iniciative bomo naslovili v letih 2024-2026: (1.) Razvoj enostavnih rešitev za plačevanje z dobro uporabniško izkušnjo v skladu s potrebami oziroma pričakovanji uporabnikov, vključno ranljivih skupin; (2.) Naslavljanje varnostnih vidikov elektronskih plačil ter (3.) Fazna zagotovitev sprejema elektronskega plačevanja na prodajnih mestih (vključuje komunikacijo do uporabnikov). V letih 2027 in 2028 bi nato naslovili: (4.) Zagotavljanje spodbudnega okolja za povečanje inovativnosti, sodelovanja med deležniki trga plačil in razvoja trga skladno z aktivnostmi na ravni EU ter (5.) Nadaljnje zagotavljanje zadostnega dostopa do gotovine.

Predlagana je vzpostavitev treh delovnih skupin NSP, katerih naloga (mandat) bo pripraviti nabor ukrepov za naslovitev posamezne strateške iniciative ter izvesti aktivnosti, ki jih bo predhodno potrdil NSP. Predlagani vodje delovnih skupin so: Siniša Jančič, Bankart d. o. o. za delovno skupino »Razvoj enostavnih rešitev za plačevanje z dobro uporabniško izkušnjo v skladu s potrebami oziroma pričakovanji uporabnikov, vključno ranljivih skupin«; Janko Šavnik, Addiko bank d. d. za delovno skupino »Naslavljanje varnostnih vidikov elektronskih plačil« ter Nataša Rakovec, MF, in Anja Rijavec Uršej, BS, za delovno skupino »Fazna zagotovitev sprejema elektronskega plačevanja na prodajnih mestih (vključuje komunikacijo do uporabnikov)«.

A. Rijavec Uršej je v nadaljevanju pojasnila, da bo sledil pisni postopek, v katerem bomo člane NSP povabili k imenovanju predstavnikov v posamezno delovno skupino.

S. Anko je dodal, da je mandat splošen, konkretno delo pa bodo določile delovne skupine same. Vodje delovnih skupin bodo na NSP poročali o delu, tako da bo NSP redno obveščen o napredku delovnih skupin.

V razpravi je N. Tomc Jovović izrazila željo, da se pripravi konkreten program aktivnosti ter povedala, da bo predlagala sebe za imenovanje v tretjo delovno skupino. Po njenem mnenju je ključno, da imajo delovne skupine redno dinamiko in vnaprej določene termine sestankov.

S. Ažman je pohvalil idejo delovanja treh delovnih skupin ter izrazil željo po sodelovanju Trgovinske zbornice v prvi in tretji. Podprl je tudi sprotno obveščanje NSP o delu posameznih delovnih skupin. S. Anko je pojasnil, da bodo vodje delovnih skupin s kakršnimikoli dilemami prišli na NSP, ta pa jih bo potem usmeril naprej.

S. Anko je ponovil, da sledi pisni postopek za imenovanje predstavnikov v delovne skupine. Na naslednji seji NSP se bodo predstavili vodje delovnih skupin ter poročali o prvih aktivnostih.

Sklep 3: NSP je vzpostavil prve tri delovne skupine za izvajanje Strategije ter potrdil njihov mandat in vodje.

Ad 4) Takojšnja plačila

S. Anko je povedal, da je bila 19. 3. 2024 v Uradnem listu EU objavljena t. i. Uredba o takojšnjih plačilih. V zvezi s tem je vprašal predstavnico Ministrstva za finance (MF), kdaj se bo noveliralo Zakon o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (ZPlaSSIED). BS bi namreč želela spremeniti določene zadeve v ZPlaSSIED, poleg redakcijskih tudi npr. že dan predlog glede osnovnega plačilnega računa.

B. Gašperin je pojasnila, da ima MF v načrtu spremembo ZPlaSSIED zaradi prenosa določil t. i. Uredbe o takojšnjih plačilih, z isto novelo pa želijo odpraviti tudi morebitne druge nejasnosti zakona.

Sklep 4: MF BS obvesti o začetku aktivnosti noveliranja ZPlaSSIED iz naslova sprejetja t. i. Uredbe o takojšnjih plačilih, nato pa BS kot predsedujoča NSP oceni, ali s tem seznaneni še NSP kot celoto.

S. Anko je povabil predstavnika Bankarta k predstavitvi napredka aktivnosti iz naslova migracije običajnih SCT na SCT Inst. M. Dolar je pojasnil, da potekajo aktivnosti ter usklajevanja s posameznimi bankami, na katerih se obravnavajo določena skupna vprašanja. Pri tem je izpostavil izplačila pokojnin, ki so zelo specifična, saj gre za zelo velik paket, ki ga je treba obdelati v zelo kratkem času. Omenil je tudi časovno nekritična plačila, ki imajo načeloma vse lastnosti takojšnjih plačil, razlika je le v tem, da je za izvršitev na voljo nekaj več časa. Ravno časovno nekritična plačila bi bila lahko potencialna rešitev za večje pakete plačil. U. Kos je dodala, da imajo v Upravi RS za javna plačila (UJP) v načrtu tehnični sestanek z Banko Slovenije na temo performančnih rešitev, vezanih na pričakovane povečane volumne takojšnjih plačil.

B. Franko je povedala, da je imel Flik v letu 2023 dve obsežni promocijski kampanji (poleti in jeseni), kar je prineslo dobre rezultate: število aktivnih uporabnikov Flika je bilo konec leta 2023 dobrih 540.000 (27 % povečanje v primerjavi z začetkom leta 2023); število transakcij med fizičnimi osebami 800.000 na mesečnem nivoju (56 % povečanje v primerjavi z začetkom leta 2023); število transakcij prek spleta pa približno 50.000 mesečno (97 % povečanje v primerjavi z začetkom leta 2023). Pri spletnih plačilih je posebej izpostavila UJP, ki je uvedla plačila prek spleta s Flikom. NSP je obvestila še o tem, da trenutno pripravljalo dokumente glede razvojnih aktivnosti za leti 2024-2025.

M. Mihelin je povedala, da so 16. 1. 2024 na Finančni upravi Republike Slovenije (FURS) omogočili spletno plačevanje davkov s Flikom iz eDavkov, pri čemer se je zahvalila UJP za izjemno sodelovanje.

Sklep 5: NSP se je seznanil z informacijo o napredku sheme Flik.

Ad 5) Razno

- aktivnosti in napredek na področju digitalnega evra

M. Pezdir je predstavil aktivnosti in napredek na področju digitalnega evra ([predstavitev](#)).

S. Anko je izpostavil veliko število javnih dogodkov o digitalnem evru, katerih cilj je ljudem čim bolj približati in pojasniti osnovne pojme v zvezi z digitalnim evrom. Dodal je, da je v javnosti še vedno zelo veliko neznanja ter napačnih predstav glede digitalnega evra. Dve ključni sporočili, ki ju želimo podati javnosti, sta, da gotovine ne ukinjamo, ter da še ni sprejeta odločitev o tem, da bomo digitalni evro sploh izdali.

- delovanje in prednostne naloge delovnih teles, ki imajo v drugih državah članicah EU podobno vlogo kot NSP v Sloveniji

R. Reven je predstavila delovanje in prednostne naloge delovnih teles, ki imajo v drugih državah članicah EU podobno vlogo kot NSP v Sloveniji, kar je bilo obravnavano na 4. zasedanju Evropskega foruma za inovacije in plačila 12. 2. 2024 ([predstavitev](#)).

S. Anko je omenil pričakovanje ECB in Evropske komisije, da je tako telo vzpostavljeno v vsaki državi članici, praviloma pa ga vodi centralna banka (op. tako kot pri nas BS vodi NSP). Dodal je, da nimajo vsa delovna telesa enakih izhodišč in prioritet, so si pa zelo podobna po načinu in organizaciji dela.

- **predlog Mastercarda glede izdajanja računov**

L. Gabrovšek je predlagal, da bi skladno s Strategijo imeli razpravo o možnostih ukinitve obveznega izdajanja papirnih računov, če je plačilo opravljeno elektronsko. B. Gašperin je pojasnila, da trenutna davčna zakonodaja omogoča izdajanje elektronskih računov, če se kupec s tem strinja. Ne vidi pa možnosti, da bi se predvidelo obvezno izdajanje elektronskega računa v primeru elektronskega plačila, saj gre pri tem za dogovor med prodajalcem in kupcem in taka rešitev tudi ni mogoča v skladu z DDV direktivo. Poleg tega kupec nima nujno s seboj naprave, na katero prejme elektronski račun, mora pa račun imeti pri sebi ob izhodu iz poslovnih prostorov ponudnika blaga oz. storitev.

L. Gabrovšek je predlagal, da bi se lahko razmislilo o možnosti, da račun sploh ne bi bil izdan, če je plačilo elektronsko. S. Ažman je menil, da si že zaradi zakona o DDV-ju ne more predstavljati, da račun sploh ne bi bil izdan. Ni pa nujno, da so računi v fizični obliki, lahko so elektronski.

U. Kos je pojasnila, da se v sodelovanju z Direktoratom za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov in FURS pripravljajo predlog Zakona o izmenjavi elektronskih računov in drugih elektronskih dokumentov (ZIERDED), ki predvideva obvezno elektronsko izmenjavo računov med poslovnimi subjekti. Ko bo zakon v javni obravnavi, lahko za člane NSP pripravi kratko predstavitev.

B. Mesojednik je dodala, da je treba izdajanje računov gledati tudi v smislu varstva potrošnikov, saj mora imeti potrošnik račun, če želi uveljavljati različne pravice.

N. Tomc Jovović je predlagala, da se predlog Mastercarda razdela ter pregleda prakso v drugih državah, saj zagotovo obstaja že nek model.

S. Anko se je zahvalil za pobudo in ocenil, da bi se jo lahko naslovilo v okviru prve in tretje delovne skupine.

Sklep 5: NSP se je seznanil (i) z informacijami o aktivnostih in napredku na področju digitalnega evra; (ii) z delovanjem in prednostnimi nalogami delovnih teles, ki imajo v drugih državah članicah podobno vlogo kot NSP ter (iii) s predlogom Mastercarda glede izdajanja računov.

Zapisek pripravil Sekretariat NSP, april 2024.